

Datum

Van 05 OKT. 2011

Postbus 58285, 1040 HG Amsterdam

Uw kenmerk

WNV/2011/15235

Aan de Staatssecretaris van Sociale zaken en Werkgelegenheid,
De heer P. de Krom
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Ons kenmerk

SBK/83737/LG

Pagina

1 van 5

Onderwerp

Uitvoeringstoets conceptwetsvoorstel Invoeringswet werken naar vermogen

Geachte heer De Krom,

Bij brief van 25 augustus jl. (WNV/2011/15235) verzoekt u mij het ambtelijke conceptwetsvoorstel Invoeringswet werken naar vermogen te beoordelen op uitvoerbaarheid.

Met voorliggend wetsvoorstel kiest het kabinet voor één regeling voor alle personen met arbeidsvermogen die voorheen een beroep zouden doen op de WWB/WIJ, Wsw of Wajong: de Wet Werken naar vermogen (WWNV). Hiermee worden uitkeringsvoorwaarden, financiering, ondersteuning en uitvoering voor deze groep personen zoveel mogelijk gelijkgetrokken. Gemeenten worden beleidsmatig en financieel verantwoordelijk voor de uitvoering van de nieuwe WWNV.

UWV beoordeelt de voorgenomen wetswijziging vanuit het perspectief van de gevolgen die dit met zich meebrengt voor de Wajong populatie in het besef dat met name wijzigingen in de relatie tussen Wajong, WSW en WWB zijn beoogd. We delen het belang van het vergroten van de arbeidsparticipatie van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Personen die reeds op jonge leeftijd worden geconfronteerd met een arbeidsbeperking vormen een bijzondere groep. In de praktijk is inmiddels gebleken dat het beste uitgangspunt is voor arbeidsinschakeling het meteen vanaf het begin stimuleren van het benutten van hun arbeidsmogelijkheden. De sinds 2010 van kracht zijnde nWajong heeft dat in zich.

De nWajong biedt een gerichte aanpak voor een succesvolle arbeidsinpassing van personen die behoren tot de bijzondere doelgroep personen met 'aangeboren' beperkingen maar die wel beschikken over arbeidsvermogens. Op grond van deze wet geven we uitvoering aan een sluitende aanpak waarbinnen we gedurende een reeks van jaren (van 18 tot 27 jaar) arbeidsondersteuning bieden aan betrokkenen. Op deze wijze wordt recht gedaan aan ontwikkelingen die na hun 18^e leeftijd nog kunnen optreden. Het kabinet kiest met de WWNV nu bewust voor een invulling waarbinnen niet het Rijk maar gemeenten afzonderlijk bepalen welke personen binnen de verschillende WWNV-subgroepen actieve dienstverlening gericht op arbeidsondersteuning gaan ontvangen. We hebben zorgen over de mate waarin de generieke insteek van de WWNV invloed gaat hebben op de arbeidsparticipatie van de (n)Wajong doelgroep. We vragen in dat kader in het bijzonder nog aandacht voor het vervallen van de zogenaamde studieregeling.

Alvorens in te gaan op de uitvoerbaarheid van het conceptwetsvoorstel willen wij, uiteraard uitgaande van de keuzes die het kabinet heeft gemaakt, een aantal algemene opmerkingen maken die zowel het klant- als het werkgeversperspectief raken.

Wanneer we vanuit het *perspectief van de klant* naar de doelstelling van de nieuwe wet kijken, willen we een aantal punten met betrekking tot vergroting respectievelijk verbetering van de

uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel onder uw aandacht brengen. Deze liggen op het terrein van de indicatiestelling, het ontbreken van arbeidsvermogen bij sommige doelgroepen en het benodigde uitvoeringsbudget voor UWV

Indicatiestelling

De claimbeoordeling Wajong en indicering Wsw blijven bij UWV. UWV zal intern zorgdragen voor afstemming van deze twee werkprocessen. De WWNV stelt dat klanten een aanvraag Wajong en/of WSW indienen en dat UWV enkel die beoordeling doet waar om wordt gevraagd. Voor de indicering voor loondispensatie heeft de gemeente daarnaast de mogelijkheid om UWV als onafhankelijke derde in te huren.

Dit kan leiden tot versnippering van de claimbeoordeling, mogelijktegenstrijdige beoordelingen en kan de totale maatschappelijke kosten voor indiceringen onnodig hoog maken.

Om te voorkomen dat klanten meerdere keren moeten worden beoordeeld, stellen we één claimbeoordelingsproces voor Wajong en Wsw voor, waarbij alle klanten die bij een beoordeling Wajong/Wsw worden afgewezen tegelijkertijd worden voorzien van een bindend advies loondispensatie. Daarnaast adviseren we om wettelijk te regelen dat wanneer eenmaal door UWV een indicatie loondispensatie is afgegeven, deze door andere partijen overgenomen wordt. Bij het beoordelen of iemand in aanmerking komt voor de Wajong of Wsw verzamelt UWV verzekeringsgeneeskundige en arbeidskundige gegevens. Wij stellen in het verlengde van voorgaande voor dat UWV voor personen die een negatieve beschikking Wajong/ Wsw ontvangen, een sociaal-medisch advies over mogelijke wegen naar arbeidsinschakeling meegeeft aan betrokken klant. De gemeente kan aan de hand van een dergelijk (niet dwingend) advies gefundeerd bezien welke activiteiten de grootste kans hebben op succesvolle re-integratie. Zo wordt ook voorkomen dat betrokkenen opnieuw naar nieuwe beoordelingsinstanties moeten worden doorgestuurd. Voor gemeenten zijn hieraan geen kosten verbonden. Hiermee wordt voorkomen dat de burger op dezelfde aspecten meerdere keren door verschillende partijen beoordeeld wordt. Een dergelijke insteek spoort met de doelstelling Stroomlijning Indicatieprocessen in Zorg en Sociale Zekerheid.

Personen zonder arbeidsvermogen

Uitgangspunt van de wetgever is om jonggehandicapten, van wie is vastgesteld dat zij duurzaam over geen enkel arbeidsvermogen beschikken, onder te brengen in de nieuwe Wajong 2013. Dit impliceert dat personen van wie UWV op het moment van de claimbeoordeling nog niet definitief kan vaststellen dat de volledige arbeidsongeschiktheid ook duurzaam is, niet kunnen instromen in de Wajong 2013. Gemeenten krijgen aldus de verantwoordelijkheid voor een groep jonggehandicapten, die niet over arbeidsvermogen beschikken. Deze personen hebben specifieke sociaal-medische begeleiding nodig. Gemeenten zullen deze expertise veelal nog moeten inkopen, een investering waarvan de uitkomst onzeker is. We spreken onze zorg uit of gemeenten investeringen zullen gaan plegen ten gunste van deze kwetsbare doelgroep. In dat licht bezien willen we bij SZW het verzoek neerleggen om hiervoor apart aandacht te vragen bij de gemeenten.

Re-integratiemiddelen

Uit het wetsvoorstel vloeit een herindeling voort van de personen met een uitkering op grond van de oWajong. Het wetsvoorstel voorziet in een budget voor UWV om de uitvoering van deze groep te blijven verrichten, maar voorziet niet in voldoende middelen voor re-integratieondersteuning voor deze groep. UWV verwacht dat een deel van deze groep om hulp zal vragen aangezien hun uitkering wordt verlaagd van 75% naar 70%. Gegeven de omvang van de beschikbare middelen kan UWV onvoldoende inzet leveren op het aan het werk krijgen en houden van oWajongers met arbeidspotentieel. Het risico van een daling van de participatiegraad van jonggehandicapten achten we groot. Er vindt nog overleg plaats om hiervoor een oplossing te vinden. Mocht het overleg niet leiden tot een andere uitkomst, dan houden wij het recht voor om hierop later terug te komen.

Vanuit het *perspectief van de werkgevers* willen we het volgende noemen:

Werkgeversdienstverlening

Ten aanzien van de werkgeversdienstverlening constateren we dat gemeenten op grond van voorliggend wetsvoorstel de mogelijkheid krijgen om aan te sturen op een eigen invulling van bovengemeentelijke invullingen van werkgeversbenaderingen. UWV ziet voordelen indien de aansluiting op de 30 werkpleinen gehandhaafd blijft. Dit is voor werkgevers de meest herkenbare en werkzame route. UWV heeft hierop een aantal uitgangspunten geformuleerd zoals vorming 30 arbeidsmarktregio's als drager voor samenwerking met gemeenten, geïntegreerde werkgeversdienstverlening vanuit UWV en gemeenten, landelijk transparant en actueel gegevensbestand over klanten en vacatures. Voor de gevolgen verwijzen we naar de uitvoeringstoets wijziging Wet SUWI en Werkloosheidswet.

Klant- en arbeidsmarktgegevens

We investeren continu in de bestaande infrastructuur om deze beter geschikt te maken voor matching van personen met een arbeidsbeperking (WIA/Wajong/ZW). De kenmerken van deze groepen lijken veel op de doelgroep van de WWNV. Naar onze opvatting verdient het aanbeveling om wettelijk voor te schrijven dat gemeenten aansluiting zoeken op de ICT infrastructuur van UWV. Dit komt de transparantie van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt ten goede. En hierdoor zal de doeltreffendheid van de WWNV toenemen.

In het vervolg van deze brief wordt ingegaan op de uitvoeringstoets op het concept wetsvoorstel Invoeringswet WWNV. De uitvoeringstoets, welke is toegevoegd bij deze brief, geeft antwoord op de door u gestelde deelvragen.

Voorliggend conceptwetsvoorstel is uitvoerbaar en handhaafbaar onder de volgende voorwaarden:

- Het wetgevingstraject moet op 1 juli 2012 zijn afgerond.
- De herindeling Wajong moet goed en tijdig geregeld zijn in wet- en lagere regelgeving.
- De U-toets wordt uitgebracht onder voorbehoud van de nog niet bekende lagere regelgeving. Zolang de inhoud van de in het vooruitzicht gestelde lagere regelgeving niet vast staat, kan UWV geen definitief oordeel vellen over het conceptwetsvoorstel. Het betreft regelgeving met betrekking tot beoordeling van de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie (ex art. 1a:1, zesde lid Wajong), uitvoering Wsw en de herindeling.
- Gemeenten voorzien UWV van de benodigde klantinformatie met betrekking tot de no-risk polis en voorzieningen, onder andere door gebruik te maken van Suwinet.

De incidentele uitvoeringskosten bedragen € 20 mln.

Ten aanzien van de structurele uitvoeringskosten Wajong 2013 en Wsw zijn eerder dit jaar al afspraken gemaakt over budgetoverheveling in het kader van het bestuursakkoord met de gemeenten. Deze bedragen zijn in de MvT opgenomen. Ook ten aanzien van extra herindicaties WSW en herindeling zittend bestand zijn al afspraken gemaakt die opgenomen zijn in de MvT. UWV sluit voor wat betreft de structurele uitvoeringskosten hierbij aan. In bovenstaande is reeds aangegeven dat op dit moment nog een overleg tussen UWV en SZW loopt over de financiering van de re-integratie van personen oWajong met arbeidsvermogen die naar verwachting een beroep op UWV zullen doen voor ondersteuning bij het vinden van betaalde arbeid.

Voorstel uitkeringsverstrekking instroom 2010 en 2011

In aanvulling op de uitvoeringstoets willen we het volgende voorstel bij u neerleggen. UWV stelt voor om de groep volledig, duurzame arbeidsongeschikten die in 2010 en 2011 zijn ingestroomd in de Wajong (hoofdstuk 2) onder te brengen in de Wajong 2013 (hoofdstuk 1a van het conceptwetsvoorstel). Dit kan door iedereen die op 31 december 2012 in de uitkering van de

nWajong (i.c. de groep volledig en duurzaam arbeidsongeschikten) zit op 1 januari 2013 in de Wajong 2013 te plaatsen en uitkeringsregeling nWajong per die datum af te sluiten. Mensen, die in de werkregeling, studieregeling of voortgezette werkregeling nWajong zitten en die op een later moment toch volledig en duurzaam arbeidsongeschikt worden, komen op dat moment ook in Wajong 2013. De (systeem)ondersteuning van de uitkeringsregeling nWajong kan dan met kleine aanpassingen omgebouwd worden naar Wajong 2013 en er is geen conversie nodig voor cohort 2012.

De drie groepen (cohort 2010/ 2011, cohort 2012 en de nieuwe instroom) zijn binnen het uitkeringsstelsel altijd te herleiden naar datum ingang recht Wajong. Alleen zijn ze niet te onderscheiden in de beleids- en verantwoordingsinformatie, fondsbelasting en Suwi-net. Voor wat betreft het verrekenen van verdiensten tot 20% WML met de uitkering, zijn de nWajong en Wajong 2013 identiek. Bij meer verdiensten zijn ze verschillend, maar dit is geheel theoretisch omdat meer dan 20% WML verdienen bij volledig en duurzaam arbeidsongeschikte klanten cohort 2010/2011 die een uitkering hebben op grond van de uitkeringsregeling nWajong, feitelijk niet voorkomt. Zij hebben immers een dergelijke uitkering omdat ze geen arbeidsvermogen hebben.

Dit voorstel betekent dat de communicatie naar klanten eenduidiger kan plaatsvinden en levert een besparing op ten opzichte van het wetsvoorstel op de uitvoeringskosten, zowel incidenteel (€ 1,1 mln.) als structureel (€ 0,15 mln.).

Klantcontacten binnen de herindelingsoperatie zittend bestand Wajong

Bij brief van 1 juli jl. (kenmerk IVV/LZW/11/11268) heeft u positief gereageerd op ons voorstel over de wijze waarop we uitvoering willen geven aan de herindelingsoperatie zittend bestand Wajong.

Op dit moment zijn we reeds bezig met verdere uitwerking van het uitvoeringsmodel. Uitgangspunt is dat we pas kunnen beginnen met klantcontacten en herbeoordelingen op grond van de Wajong 2013 nadat het wetsvoorstel is aangenomen door het Parlement. UWV wijst hierbij op de volgende risico's. Dit uitgangspunt legt extra tijdsdruk bij UWV voor wat betreft het afronden van de herindelingsoperatie binnen de gestelde termijn. Tevens biedt dit UWV minder mogelijkheden om in een vroegtijdig stadium de schaarse capaciteit aan verzekeringsartsen en arbeidsdeskundigen zo efficiënt mogelijk te kunnen inzetten voor deze operatie.

Wajong netwerken

Ervaring heeft geleerd dat bij participatie van jongeren met een handicap veel partijen zijn betrokken. Afstemming tussen deze partijen is van groot belang. Echter, veel partijen zijn niet op gemeentelijk niveau georganiseerd.

Op dit moment werkt UWV samen met andere betrokken partijen zoals gemeenten, MEE en de scholen PrO en VSO binnen zogenaamde Wajong netwerken. Doel van deze bovengemeentelijke netwerkoverleggen is om jongeren vroegtijdig richting arbeid te krijgen, het liefst vanuit school en in ieder geval voorafgaand aan aanvragen van Wajong-uitkering. De regierol ligt in handen van UWV. UWV blijft zijn activiteiten, i.c. het initiatief nemen om partijen bijeen te brengen en het bieden van een overlegplatform, verrichten tot aan het moment dat deze taak door andere partijen wordt overgenomen. Het ligt voor de hand dat te zijner tijd de 30 centrumgemeenten deze taak gaan overnemen. We missen dit element in voorliggend wetsvoorstel.

Communicatie richting klanten

Voorliggend wetsvoorstel heeft een grote impact op de huidige Wajong doelgroep. We zijn voornemens om onze klanten tijdig en adequaat te informeren over de gevolgen die de wetswijziging met zich meebrengt voor de verschillende te onderscheiden subgroepen. Met name is van belang dat we personen die in de laatste 16 weken van 2012 een aanvraag Wajong indienen, op tijd kunnen informeren over hun rechtspositie vanaf 1 januari 2013 in het geval men niet in aanmerking komt voor een uitkeringsregeling op grond van de nWajong.

Tot slot vragen we uw aandacht voor het volgende. In het eerste deel van deze brief hebben we een aantal punten genoemd waarop wij denken dat gemeenten, klanten en werkgevers profijt zullen hebben bij samenwerking met UWV. Met dat doel voor ogen hebben we hier verschillende mogelijkheden voor aangedragen. Tegelijkertijd is bekend dat de aangekondigde wijzigingen in wet en lagere regelgeving zullen ingaan per 1 januari 2013. Om het gehele jaar 2012 te kunnen benutten voor implementatie dienen alle betrokken organisaties begin 2012 duidelijkheid te hebben over de nieuwe wettelijke taken die op hen afkomen. Daarnaast zal er ook snel duidelijkheid moeten komen over de mogelijkheden om te komen tot vormen van samenwerking met gemeenten. Het risico bestaat dat door het ontbreken van regie op samenwerking dit niet goed van de grond zal komen. Het niet tijdig van de grond komen van deze samenwerking zal gevolgen hebben voor de inrichting van het implementatietraject bij UWV.

Hoogachtend,

A large, stylized handwritten signature in black ink is written over the typed name and title.

A. Paling MBA
Waarnemend voorzitter Raad van Bestuur